

Nieuwe wet jeugdzorg en intern toezicht

Wat betekent dit voor gezinshuisouders?

Per 1 januari 2026 treedt de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg in werking. Deze wet bevat maatregelen die zijn gericht op het versterken van de beschikbaarheid, continuïteit en kwaliteit van de jeugdzorg. Een belangrijk onderdeel hiervan is de verplichting voor bepaalde jeugdhulpaanbieders om een interne toezichthouder in te stellen.

Hoewel deze verplichting juridisch bij zorgaanbieders ligt, kan de wet indirect gevolgen hebben voor gezinshuisouders, afhankelijk van de constructie waarin zij werken. Present 24x7 vindt het belangrijk om leden hierover zorgvuldig te informeren en hun positie in deze context te duiden.

Wat regelt de wet?

De wet richt zich op het verbeteren van governance en toezicht binnen de jeugdzorg. Dit betekent onder andere:

- scherpere eisen aan bestuur en intern toezicht;
- meer transparantie over verantwoordelijkheden;
- een betere borging van continuïteit en kwaliteit van zorg.

De verplichting tot het instellen van intern toezicht is opgenomen in de Jeugdwet en geldt uitsluitend voor jeugdhulpaanbieders die boven bepaalde wettelijke omvangsdrempels uitkomen.

Wat betekent dit voor gezinshuisouders?

De gevolgen van deze wetswijziging verschillen per werk- en organisatievorm. Hieronder lichten we de belangrijkste situaties toe.

Gezinshuisouders in loondienst

Werk je in loondienst bij een zorgorganisatie, dan ben je zelf geen jeugdhulpaanbieder. De verantwoordelijkheid voor intern toezicht ligt bij je werkgever. Intern toezicht is bedoeld om de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de organisatie te versterken en is niet bedoeld als extra controle op het gezinshuis of het dagelijks handelen van gezinshuisouders.

Gezinshuisouders in franchiseverband

In franchiseconstructies kan onduidelijkheid ontstaan over wie juridisch als jeugdhulpaanbieder wordt aangemerkt. Intern toezicht kan daardoor niet altijd automatisch collectief worden ingericht. Het is belangrijk dat verantwoordelijkheden tussen franchisegever en franchisenemer helder zijn vastgelegd, zodat toezicht niet onbedoeld verschuift naar uitvoerende professionals.

Gezinshuisouders in onderaannemerschap

Bij onderaannemerschap ligt het risico vooral in onduidelijke rolverdelingen. In sommige situaties worden uitvoerende professionals aangesproken alsof zij zelf aanbieder zijn. De nieuwe wet onderstreept het belang van heldere contractuele afspraken, zodat verantwoordelijkheden voor governance en toezicht niet op de werkvloer terechtkomen.

Vrijgevestigde gezinshuisouders

Vrijgevestigde gezinshuizen zijn in juridische zin zelf jeugdhulpaanbieder. Dit betekent dat zij verantwoordelijk zijn voor het voldoen aan de wettelijke eisen die voor aanbieders gelden.

De verplichting tot het instellen van intern toezicht geldt daarbij alleen wanneer de wettelijke drempelwaarden worden overschreden:

- jeugdhulp met verblijf: vanaf 11 jeugdhulpverleners;
- ambulante jeugdhulp: vanaf 26 jeugdhulpverleners.

Het gaat hierbij om het aantal personen dat beroepsmatig jeugdhulp verleent, niet om fte's. Voor de meeste gezinshuizen zal deze verplichting in de praktijk niet aan de orde zijn. Tegelijk vraagt intern toezicht, wanneer het wél speelt, om tijd, expertise en een zorgvuldige inrichting; het is geen maatregel die eenvoudig of op korte termijn kan worden ingevoerd.

De rol van Present 24x7

Present 24x7:

- volgt de invoering van deze wetswijziging actief;
- informeert leden over de betekenis voor hun professionele positie;
- signaleert knelpunten waar wetgeving schuurt met de praktijk;
- zet zich in voor kwaliteit en governance die werkbaar en ondersteunend blijven voor gezinshuisouders.

Wij benadrukken dat toezicht en governance moeten bijdragen aan professionele ondersteuning en bescherming van gezinshuisouders — en niet aan extra druk of het doorschuiven van verantwoordelijkheden naar de werkvloer.

Meer weten?

De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg is opgenomen in de [Wetgevingskalender van de Rijksoverheid](#) en treedt per 1 januari 2026 in werking. Present 24x7 blijft haar leden informeren over relevante ontwikkelingen en zal waar nodig verdere duiding bieden vanuit de praktijk van gezinshuizen.